

Svensk författningssamling

Lag

om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade

SFS 2019:883

Publicerad
den 3 december 2019

Utfärdad den 28 november 2019

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs att 2, 3, 10, 16, 17, 21 d–23, 26 f, 28 a och 28 c–28 e §§ och rubriken närmast före 16 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade ska ha följande lydelse.

2 §² Varje region ska, om inte något annat avtalats enligt 17 §, svara för insatser enligt 9 § 1.

Varje kommun ska, om inte något annat avtalats enligt 17 §, svara för insatser enligt 9 § 2–10.

3 § Vad som föreskrivs för regioner i denna lag gäller också kommuner som inte ingår i någon region.

10 §³ I samband med att en insats enligt denna lag beviljas ska den enskilde erbjudas att en individuell plan med beslutade och planerade insatser upprättas i samråd med honom eller henne. Den som har beviljats en insats ska när som helst kunna begära att en plan upprättas, om det inte redan har skett. I planen ska även åtgärder redovisas som vidtas av andra än kommunen eller regionen. Planen ska omprövas fortlöpande och minst en gång om året.

Regionen och kommunen ska underrätta varandra om upprättade planer.

Gemensamma bestämmelser om regionernas och kommunernas ansvar

16 §⁴ En kommuns ansvar enligt denna lag gäller gentemot dem som är bosatta i kommunen. Ansvaret för insatser enligt 9 § 2–10 omfattar dock inte dem som är bosatta i kommunen genom beslut av en annan kommun i fall som avses i 16 c eller 16 d §.

Om en person som anges i 1 § tänker bosätta sig i en kommun, ska kommunen på ansökan meddela förhandsbesked om rätten till insatser enligt 9 §. Vid prövningen av en ansökan om förhandsbesked ska bestämmelserna i denna lag gälla. Kommunen ska utan dröjsmål planera och förbereda insatser som förhandsbeskedet ger den enskilde rätt till om han eller hon bosätter sig i kommunen. Förhandsbeskedet gäller under sex månader räknat från den dag då insatserna blir tillgängliga för den enskilde.

¹ Prop. 2018/19:162, bet. 2019/20:KU3, rskr. 2019/20:48.

² Senaste lydelse 2005:125.

³ Senaste lydelse 2010:480.

⁴ Senaste lydelse 2011:329.

Förhandsbesked enligt andra stycket ska också meddelas på ansökan av en person som redan är bosatt i kommunen, om en annan kommun enligt 16 c eller 16 d § har ansvaret enligt denna lag, och om ansökan avser

1. insats enligt 9 § 8 eller 9, eller
2. andra insatser enligt 9 § och den enskilde ordnar eget boende.

Om behov av insatser enligt denna lag uppkommer under en tillfällig vistelse i en kommun ska kommunen ansvara för det stöd och den hjälp som behövs i akuta situationer.

I fråga om regionens förpliktelser gäller vad som sägs i denna paragraf om kommunen i stället regionen.

17 §⁵ Utöver avtalssamverkan enligt 9 kap. 37 § kommunallagen (2017:725) får en region eller en kommun med bibehållet ansvar sluta avtal med en enskild person om att tillhandahålla insatser enligt denna lag. Om avtalet innebär att en insats enligt 9 § 8 eller 9 ska tillhandahållas i en annan kommun, ska den kommunen underrättas om avtalet.

En region och en kommun som ingår i regionen får sluta avtal om att ansvar för en eller flera uppgifter enligt denna lag överläts från regionen till kommunen eller från kommunen till regionen. Om en sådan överlåtelse sker ska föreskrifterna i denna lag om region eller kommun gälla för den till vilken uppgiften överlåts.

Om en region och en kommun har slutit avtal om överlåtelse enligt andra stycket, får överlåtaren lämna sådant ekonomiskt bidrag till mottagaren som motiveras av avtalet. Har en överlåtelse skett från en region till samtliga kommuner som ingår i regionen, får kommunerna lämna ekonomiska bidrag till varandra, om det behövs för kostnadsutjämning mellan kommunerna.

21 d §⁶ Handlingar som kommit in eller upprättats i samband med att en insats lämnas enligt 9 § 8 får inte gallras med stöd av bestämmelserna i 21 c §.

Handlingar ska vidare undantas från gallring enligt bestämmelserna i 21 c § av hänsyn till forskningens behov i ett representativt urval av kommuner och regioner och i övriga kommuner och regioner beträffande ett representativt urval av personer.

22 §⁷ Ledningen av regionens eller kommunens verksamhet enligt denna lag ska utövas av en eller flera nämnder som fullmäktige utser. Särskilda bestämmelser om gemensam nämnd finns i lagen (2003:192) om gemensam nämnd inom vård- och omsorgsområdet.

23 §⁸ En enskild person får inte utan tillstånd av Inspektionen för vård och omsorg yrkesmässigt bedriva verksamhet som avses i 9 § 2–10.

Tillstånd att bedriva verksamhet som avses i första stycket får meddelas endast den som genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten. I fråga om en juridisk person ska prövningen sammantaget avse

1. den verkställande direktören och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten,
2. styrelseledamöter och styrelsesuppleanter,
3. bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag, och

⁵ Senaste lydelse 2018:571.

⁶ Senaste lydelse 2005:125.

⁷ Senaste lydelse 2003:197.

⁸ Senaste lydelse 2018:1155.

4. personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten.

Vidare krävs att den enskilda personen i övrigt bedöms lämplig. I fråga om en juridisk person krävs att samtliga som anges i andra stycket 1–4 bedöms lämpliga. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas.

Kommuner och regioner som ska bedriva verksamhet som avses i första stycket ska anmäla denna verksamhet till Inspektionen för vård och omsorg innan verksamheten påbörjas.

Den som har beviljats ekonomiskt stöd för personlig assistans enligt 9 § 2 eller assistansersättning enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken, och som har anställt någon för sådan personlig assistans, ska göra en anmälan till Inspektionen för vård och omsorg innan assistenten påbörjar sitt arbete.

26 f §⁹ Om Inspektionen för vård och omsorg finner att det i verksamhet som står under tillsyn enligt denna lag förekommer ett missförhållande som har betydelse för enskildas möjligheter att kunna få de insatser de har rätt till, får inspektionen förelägga den som svarar för verksamheten att avhjälpa missförhållandet. Om inspektionen finner att kraven i 23 § andra och tredje styckena eller 23 a § inte är uppfyllda i verksamhet som beviljats tillstånd, eller att en sådan förändring som avses i 23 b § inte har anmälts, får inspektionen förelägga den som har beviljats tillståndet att avhjälpa bristen. Ett föreläggande ska innehålla uppgifter om de åtgärder som inspektionen anser nödvändiga för att det påtalade missförhållandet eller bristen ska kunna avhjälpas. Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

Inspektionen för vård och omsorg får även förelägga den kommun eller region som inte har fullgjort sin anmälningsskyldighet enligt 23 § fjärde stycket att fullgöra denna skyldighet. Ett beslut om föreläggande får förenas med vite.

28 a §¹⁰ En kommun eller en region som inte inom skälig tid tillhandahåller en insats enligt 9 § som någon är berättigad till enligt ett beslut av en sådan nämnd som avses i 22 §, ska åläggas att betala en särskild avgift. Detsamma gäller en kommun eller en region som inte inom skälig tid på nytt tillhandahåller insatsen efter det att verkställigheten av ett sådant beslut avbrutits.

En kommun eller en region som inte inom skälig tid tillhandahåller en insats enligt 9 § som någon är berättigad till enligt en domstols avgörande, ska åläggas att betala en särskild avgift. Detsamma gäller en kommun eller en region som inte inom skälig tid på nytt tillhandahåller insatsen efter det att verkställigheten av ett sådant avgörande avbrutits.

Om en bosättningskommun med stöd av 16 a § 2 har begärt att en vistelsekommun ska verkställa ett beslut, ska vistelsekommunen i fall som avses i första och andra styckena betala den särskilda avgiften enligt denna paragraf.

Avgifter enligt denna paragraf tillfaller staten.

⁹ Senaste lydelse 2018:1155.

¹⁰ Senaste lydelse 2011:329.

28 c §¹¹ Frågor om särskild avgift prövas efter ansökan av Inspektionen för vård och omsorg av den förvaltningsrätt inom vars domkrets kommunen är belägen. En ansökan som avser en region prövas av den förvaltningsrätt inom vars domkrets regionens förvaltning utövas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

28 d §¹² Om en kommun eller en region efter att ha ålagts att betala särskild avgift fortfarande underlåter att tillhandahålla insatsen får ny särskild avgift enligt 28 a § första eller andra stycket dömas ut.

28 e §¹³ Särskild avgift enligt 28 a § första stycket får dömas ut bara om ansökan enligt 28 c § delgetts kommunen eller regionen inom två år från tidpunkten för det gynnande beslutet om insatsen eller inom två år från det att verkställigheten av det gynnande beslutet avbrutits.

Särskild avgift enligt 28 a § andra stycket får dömas ut bara om ansökan enligt 28 c § delgetts kommunen eller regionen inom två år från det att domen om insatsen fått laga kraft eller inom två år från det att verkställigheten av domen avbrutits.

Om en vistelsekommun enligt 28 a § tredje stycket ska betala den särskilda avgiften, ska första och andra styckena avse vistelsekommunen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2020.

På regeringens vägnar

LENA HALLENGREN

Kjell Rempner
(Socialdepartementet)

¹¹ Senaste lydelse 2012:940.

¹² Senaste lydelse 2008:77.

¹³ Senaste lydelse 2011:329.